

การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น
The Internal-Service Supervision Administration
of Basic Educational Schools Of The Administrator Under Khonkaen
Primary Educational Service Office

นางกาญจนา เชื้อท้อ

KanchanaSchoettle

คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน

Author for Correspondence: Email :schoettlekanchana20@gmail.com

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป และเปรียบเทียบการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา 570 คน โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีค่า ที่มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และ วิเคราะห์ข้อมูลโดย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA : F-test)

ผลการวิจัยพบว่าระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาพบว่า ด้านงานวิชาการและด้านงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : งานนิเทศภายใน,ผู้บริหารสถานศึกษา,เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Received: 13/09/61 Revised: 14/12/ 61 Accepted: 15/01/62

Abstract

The this research was to study level of the inter-service supervision administration of basic education schools administrators under Khonkaen primary educational service office in 4aspects : Academic Administration aspect, Personnel management aspect, Budget management and General Administrative, and to compare the internal-service supervision administration of basic education schools of the administrators in four aspects classified by status and sizes of schools. The researcher collected the data from 570 sampling respondents by questionnaire with reliability value at 0.96, and analyzed the data by percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent variables), one way ANOVA (F-test).

The results were as follows;the overall of internal -service supervision administration of basic education schools of the administrators under Khonkaen primary educational service office was at high level. The results of comparison level of the internal-service supervision administration of basic education schools of the administrators under Khonkaen primary educational service offices classified by status and sizes of schools was found that academic administration aspect and personnel management aspect have significant difference in the level of statistical significance level at 0.05,butbudget management and general administrative were not different.

Keywords: Administrators, Internal- Supervision, Basic Education Schools.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ทั้งภายในและ ภายนอกประเทศ จำเป็นต้องมีแนวทางในการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้า จึงมีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติขึ้น ปัจจุบัน คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เป็น แนวคิดที่ต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8-10 ที่ยึดหลัก “คนเป็นศูนย์กลางของการ พัฒนา” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,2554:1-2) การศึกษาเป็น กระบวนการสำคัญในการพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพ กำลังคนที่มีคุณภาพย่อมจะพัฒนาประเทศให้ เจริญรุ่งเรืองได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึด หลักว่า

ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ:2546:7)และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปเป็น กรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร และ จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนให้มี คุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และ แสวงหาความรู้เพื่อ พัฒนatanเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ทั้ง 5 เขต เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ที่ ต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อีกทั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็น แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ทั้ง 5 เขต ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่นจำแนกตามสถานภาพและขนาด ของสถานศึกษา

วิธีการศึกษาและดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 285 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ซึ่งแบบสอบถามได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและนำไป ทดสอบความน่าเชื่อถือได้ค่าความน่าเชื่อถือ 0.96 จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการ วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับ ตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ สถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบ การบรรยาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 285 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 285 คนและครูผู้สอน 285 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 520 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.22 จากแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แสดงสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการศึกษา

จากการวิจัยเรื่องการบริหารการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 โรงเรียน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 520 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.22 แบ่งตามสถานภาพเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 ครูผู้สอน จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 และแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 66.80 ขนาดกลาง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 และขนาดใหญ่ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการปฏิบัติต่อการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$) เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้านโดยมีข้อสังเกตว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านงานวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.81) รองลงมา คือ ด้านงานบุคคล ($\bar{x}$ = 3.83) ด้านงานงบประมาณ ($\bar{x}$ = 3.37) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงานบริหารทั่วไป ($\bar{x}$ = 3.14)

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานวิชาการเปรียบเทียบ จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา พบว่า ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการจัดทำแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x}$ = 4.85) ผู้บริหารพัฒนาเทคนิคและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ($\bar{x}$ = 4.85) ผู้บริหารจัดทำแผนเร่งรัดคุณภาพการศึกษาเป็นรายชั้น รายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.85) ผู้บริหารจัดทำบันทึกการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้เต็มเวลาตลอดทั้งปี ($\bar{x}$ = 4.85) การใช้เครื่องมือวัดผลอย่างหลากหลายในการประเมินคุณภาพนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.85) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารมีการจัดผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.83) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับคณะครูในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ($\bar{x}$ = 4.76)

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานวิชาการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ คือ สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคคลจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การจัดทำแผน/โครงการพัฒนาบุคลากรในด้านต่าง ๆ ตลอดทั้งปี ($\bar{x}$ = 4.02) รองลงมาได้แก่สถานศึกษาเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร

($\bar{x}=4.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ สถานศึกษาพัฒนาครูเกี่ยวกับความรู้ เทคนิคและวิธีสอน อยู่เสมอ ($\bar{x}=3.95$)

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับมีการปฏิบัติการบริหารงานนิเทศภายในของผู้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกัน

3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคคล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ คือ สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่

4. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานงบประมาณ และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

4.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อสังเกตว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{x}=4.40$) รองลงมาได้แก่ มีโครงการที่เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ($\bar{x}=4.30$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ ($\bar{x}=4.17$)

4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานงบประมาณ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานทั่วไปและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

5.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ใน

ระดับมาก โดยมีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดรับ-ส่งโต้ตอบหนังสือราชการอย่างมีระบบ ($\bar{x}=4.40$) รองลงมาได้แก่ มีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x}=4.33$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ มีการปรับภูมิทัศน์ให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ($\bar{x}=4.17$)

5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

5.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม

การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น มีการปฏิบัติงานสอนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและเห็นความสำคัญในการนำหลักการบริหารงานนิเทศภายในไปบูรณาการใช้ในการดำเนินงานจัดการศึกษา และยังคงพบว่า ด้านวิชาการเป็นด้านที่มีการบริหารงานนิเทศภายในสูงที่สุด (พิจารณาจากตารางที่ 4.2) กล่าวคือ สถานศึกษามีแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน โดยการวางแผนและจัดทำแผนเร่งรัดคุณภาพการศึกษาเป็นรายชั้น รายกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการจัดทำบันทึกการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ เหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยพิจารณาจากรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ด้านงานวิชาการ $\bar{x}= 4.81$) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงงานด้านวิชาการ เป็นงานรับผิดชอบของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมาย ดังแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 7) ได้กล่าวถึง งานด้านวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบที่มีขอบข่ายภารกิจที่กำหนดซึ่งการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงและระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่ศึกษากำหนด ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (อาหามะ คือเร๊ะ: 2555) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (อัมพร

กัญ บัวครอง :2553) ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (สมพร แสงแสง :2551) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดน่านอยู่ในระดับมาก ด้วยเช่นกัน

1.1 ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการบริหารงานนิเทศที่มุ่งพัฒนาเทคนิคและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโดยผู้บริหารได้วางแนวทางเพื่อให้บรรลุภารกิจของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจนนำไปสู่การใช้เครื่องมือวัดผลอย่างหลากหลายในการประเมินคุณภาพนักเรียน จึงส่งผลให้ภาพรวมด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (พิจารณาจากตารางที่ 4.3) เหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ (ศิริกาญญา เหมือนชาติ: 2555) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานนิเทศภายในสถานศึกษาว่า งานด้านวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุตามจุดหมายของ หลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และ 4) การจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้แบบบูรณาการผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ชวันธรรุรัตน์: 2557) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา อำเภอไพศาลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาในสถานศึกษาอำเภอไพศาลี มีการปฏิบัติกรนิเทศ ในด้านงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วารุณีย์ วงศ์สีชา: 2557) ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้บริหารมีการบริหารงานในด้านงานวิชาการภายในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิสูตร ม่วงหวาน: 2551) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ด้านงานวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น มีแนวทางการจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาบุคลากรในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในทุกฝ่าย ได้แก่ การจัดครูเข้าสอนหรือปฏิบัติงานโครงการตามความสามารถและความถนัด จึงทำให้การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงานบุคคลมีระดับมาก (พิจารณาจากตารางที่ 4.7) แสดงให้เห็นว่างานด้านบุคคลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานนิเทศภายใน ดังแนวคิดของ (กรทอง จิระเดชากุล: 2550 : 7-9) ได้กล่าวถึง งานด้านบริหารบุคคลเป็นการจัดดำเนินการ เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้รู้จักและ เข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบของตนการติดตามดูแลช่วยเหลือให้ปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศในการทำงานให้ผู้ร่วมงาน ทุกคนเกิดความสำนึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบ สร้างความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้ บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเอง ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ได้แก่ 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การกำหนดความต้องการ หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรและ 3) การมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (นายาณี ยาเล: 2557) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสุวารี-สามัคคีอำเภอเรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสุวารี-สามัคคีอำเภอเรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น เขต 1 ในด้านงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กฤษขจร ศรีถาวร: 2555) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการนิเทศภายในของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานงบประมาณ

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า ได้แก่ มีการบริหารจัดการโครงการที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารงบประมาณในการนิเทศอย่างเพียงพอ (พิจารณาจากตารางที่ 4.11) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานควรยึดหลักผลสัมฤทธิ์ และ

บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังแนวคิดของทีกล่าวถึงด้านงานบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียนขอบข่ายและภาระงาน ดังนี้ ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวง ศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณและ ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ(อัมพรกัญญ์ บัวครอง: 2553) ได้ศึกษาเรื่องกรณีเหตุการณ์ศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก

4. ระดับการบริหารนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบริหารทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานนิเทศภายในผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญในหลายประเด็นดังต่อไปนี้ มีความรวดเร็วในการออกหนังสือราชการอย่างมีระบบ ตามระเบียบงานสารบรรณได้แก่ การจัดรับส่งได้ตอบ ส่งผลให้การบริหารงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กร (พิจารณาจากตารางที่ 4.1) ซึ่งการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนด ดังแนวคิดของ (สุปรียา กมลาคณ์: 2545: 2) กล่าวว่า การบริหารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ เกิดจากการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ พัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร รวมทั้งงานเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกด้วยเช่นกัน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ชญาภาญ์ ศรีเนตร: 2558) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในด้านงานบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชวนธร รุ่งรัตน์: 2557) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา อำเภอไพศาลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา อำเภอไพศาลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในด้านงานบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านงานวิชาการพบว่า ประเด็น ผู้บริหารและคณะครูควรร่วมกันประชุมวางแผน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรวางแผนร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การนิเทศงานวิชาการมีประสิทธิภาพ
2. ด้านงานบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาระบบการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทางวิชาการ การบริการและการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงาน อีกทั้งควรมีการสรุปผลการพัฒนาบุคลากรในทุกปีอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านงานงบประมาณ ผู้บริหารควรพิจารณากระบวนการจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอตั้งงบประมาณ มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และเข้าใจได้ตรงกัน ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงานทุกคนได้รับรู้รับทราบ เพื่อให้บุคลากรภายในหน่วยงานสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความสะดวก และต้องตรวจสอบได้ บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
4. ด้านงานบริหารทั่วไป ผู้บริหารและคณะครูควรพิจารณาและหาแนวทางในการปรับความเหมาะสมเกี่ยวกับการจัดทำแผนผังบริเวณสถานศึกษาและการใช้ประโยชน์พื้นที่ของสถานศึกษา โดยการวางแผนบริเวณอย่างถูกต้องจะส่งผลให้เกิดการใช้สอยอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปรับภูมิทัศน์ให้สะอาด ร่มรื่นสวยงาม เพื่อให้เกิดความประทับใจของบุคลากรภายในหน่วยและผู้มาเยี่ยมชม

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. การผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้านงานบุคคลจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ คือ สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลางสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ควรได้รับการดูแลและการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาเพิ่มขึ้น
2. การผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติด้านงานงบประมาณ ในส่วนของการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอแต่งตั้งมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรมีการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ด้านบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นจึงควรศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาด้านบริหารงานทั่วไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น
2. จากผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง มีการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก กับขนาดใหญ่ จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านงานวิชาการ และด้านงานบุคคล ดังนั้นจึงควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารงานนิเทศ

ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรนำเทคนิคการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research Technique) ในส่วนของวิจัยเชิงคุณภาพ นำเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานนิเทศภายในโดยเฉพาะครูผู้สอน

การนำไปใช้ประโยชน์

การผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติด้านงานงบประมาณ ในส่วนของการจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอแต่งตั้งมีค่าน้อยสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรมีการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป และควรนำเทคนิคการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research Technique) ในส่วนของวิจัยเชิงคุณภาพ นำเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานนิเทศภายในโดยเฉพาะครูผู้สอน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรรทอง จิระเดชากุล, (2550), **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ธารอักษรการพิมพ์.

ชญาภาญ์ ศรีเนตร.(2558). **รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25.**ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชวนธรรุ่งรัตน์. (2557). **แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาอำเภอไพศาลีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 3.**วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

นายาณิ ยาเล : (2557) **การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสุวรรณภูมิ-สามัคคี อำเภอลือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

วารุณีย์ วงศ์สีชา. (2557). **การนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.** ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดอุบลราชธานี.

- วิสูตร ม่วงหวาน. (2551). การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศิริกาญจนา เหมือนชาติ: (2555). การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านสวาย อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2555 โดยใช้รูปแบบซีป (CIPP Model).
- สมพร แสงแสง. (2551). การศึกษาสภาพการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัราชภัฏอุดรดิตรดิธ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559).
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2546). คู่มือการบริหารโรงเรียนการดำเนินการนิเทศในโรงเรียนประถม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุปรีชา กมลาสน์. (2545). พลอากาศโท. หม่อมหลวง. กลยุทธ์การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.
- อาหาม๊ะ ดือเร๊ะ. (2555). การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.